

Tápéra költöztetné Szeged az Árpád Nevelőotthont

Tápé húsz éve várja már, hogy a városrészen idősotthon létesüljön. Hiszen ez a városrészen megoldandó legfontosabb szociális feladat. Szeged azonban más véleményre jutott. A helyi sajtó először 2009. április 3-án adott hírt arról, hogy Szeged város vezetése az Árpád Nevelőotthont a jelenlegi helyéről a Szőregi út mellől Tápéra, a Budai Nagy Antal utcába akarja költöztetni. A hír Tápén általános közfelháborodást keltett, ami máig tartó tiltakozó aláírásgyűjtéshez vezetett.

A május 13-án tartott lakossági fórum is napirendjére tűzte az ügyet. A tápaiak minél hitelesebb és részletesebb tájékoztatása érdekében meghívtuk Pósa Róbert urat, az Árpád Speciális Fiú Nevelőotthon igazgatóját. Pósa úr elsősorban azt kérte a jelenlévőktől, hogy ne közelítsenek előítéletekkel a nevelőotthon lakóihoz. Ám ennél többet sajnos nem volt hajlandó elárulni arról, hogy kiket is költöztetne a város Tápéra. Mint ahogy arra sem tudott választ adni, hogy miért is kell a jelenlegi helyet megszüntetni, és arra sem volt válasza, hogy mi alapján esett a választás a Budai nagy Antal utca 51. szám alatt álló volt „Dózsa” iskola épületére.

A gyakorlatilag eredménytelen, a lakosságot érdemi válasz nélkül hagyó fórum után a helyi civil tiltakozás felerősödött. Az első hírek május közepén még 300 tiltakozó aláírásról szoltak, ám június 3-ra ez a szám 1280-ra és még további 1055-re szaporodott.

Az üggyel kapcsolatban tisztázatlanul maradt számos kérdés sokakban bizonytalanságot és zavart keltett. Emellett nagyüzemi módszerekkel vette kezdetét egy városi legenda gyártása, miszerint „sanyarú sorsú árva gyerekek helyzetén akar segíteni a város, ám a gonosz és kirekesztő tápiak ennek útját akarják állni.”

Időközben számos dokumentum került a kezünkbe, ami alapjaiban cáfolja ezt a – talán nem is teljesen véletlenül – keletkezett „legendát”.

Nézzük hát, kiket költöztetne Szeged Tápéra?

A város által benyújtott pályázat szó szerint így fogalmaz a 95. oldalon:

„A projekt célcsoportja olyan disszociális tüneteket hordozó magatartási és viselkedésszavaros, pszichoaktív szerekkel küzdő, alkalmasint bűnelkövető gyermekek és fiatalok, akik a vérszerinti családjukból kiemelésre kerültek.. Ezeket a gyermekeket és fiatalokat a céltalanság, a jövőképtelenség, dologtalanság, akaratgyengeség, agresszivitás és nemtörődömség jellemez. Iskolai tanulmányaikat nem vagy csak nagyon gyenge módon folytatják, társadalmi szerepüket nem látják, nem tesznek érte semmit. Ennek korrekcióját szolgálja a speciális gyermekotthon.”

Vajon tényleg olyan rossz helyen vannak ezek a gyerekek jelenleg a Szőregi út mellett?

A „legenda” részeként az a szóbeszéd is járta, hogy a gyerekek jelenleg egy „átláthatatlan épület komplexumban” vannak elhelyezve, ami ráadásul még „balesetveszélyes” is.

A szociális ellátás ellenőrzését felettes hatóságként végző Dél-Alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának erről más a véleménye. A Hivatal 2007. szeptember 26-án tartott célzott ellenőrzést a Szőregi út 80-ban, amelyben a kb. 6 évvel ezelőtt teljes felújításon átesett intézményről megállapítja:

„Az intézmény két egymáshoz közeli épületről áll. Helyiségei barátságosan berendezettek, szárazak, világosak, fűthetőek. ... A berendezés modern, izléses, megfelel a gyermekek életkori sajátosságainak. A csoport lakótere a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerültek kialakításra. Minden csoportszobához tartozik közös helyiség (nappali) látogató szoba, továbbá nevelői szoba. ... A fürdőszobák szépek, tiszták felújítottak. Konyha/étkező is kialakításra került. Az intézmény területén focipálya, kézilabda pálya is található. Külön épületben található számítógépes terem, kézműves foglalkoztató, zeneterápiás szoba.”

A jelek szerint tehát az intézmény a jelenlegi helyén, fejlesztés nélkül is tökéletesen képes a feladatát ellátni.

Így mindannyiunkban azonnal felmerült a kérdés: Miért kell akkor bezárni? Miért kell 135 millió Ft-os, - gondozottanként 8,4 millió Ft-os - fejlesztés árán más helyre, Tápéra költöztetni a gyerekeket? Erre sem a dokumentumokból sem város vezetésétől eddig nem kaptunk értelmes választ.

Nézzük tovább.

Vajon a város vezetése által kiválasztott új hely Tápén jobb-e az előzőnél?

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet bevonásával 2006. márciusa és 2007. májusa között végrehajtotta a „Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások” standardizációját. Ennek keretében 2007. február 9-én elkészült a „LAKHATÁS MINŐSÉGFEJLESZTÉSÉNEK STANDARDJAI A SZOCIÁLIS

ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÁSOKBAN” című minőségbiztosítási ajánlás, amely a lakhatási lehetőség településbe ágyazott elhelyezéséről az alábbiakat tartalmazza:

„Ahhoz, hogy a lakhatást nyújtó szociális intézet lakói - minél jobban csökkentsék az esetenként kényszerűen meglévő szegregációt - a település egyenlő jogú polgáraiaként részt vehessenek a lakóközösség életében, az intézménynek a település lakóövezetében, nem pedig attól távol kell épülnie.”

„Kivételt képezhet ez alól a Speciális Gyermekotthon, amely olyan súlyos beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek számára biztosít lakhatást, ahol éppen az a cél, hogy az intézmény lakott helytől távol, legyen, így a gondozottak korábbi deviáns kapcsolataikat és függő életmódjukat nem tudják működtetni.”

„Gyermekotthonok esetében kiemelt szempont, hogy egészséges környezetben, forgalmas közúttól lehetőleg távol helyezkedjen el.”

Az intézet amiről beszélünk az ajánlás szerinti kivételhez sorolandó speciális fiú nevelőotthon.

A Budai Nagy Antal utca a Maroslelén át Makóra vezető országos főközlekedési útvonal, jelentős átmenő forgalommal, továbbá az 5600 lelkes Tápé fő közlekedési útvonala.

A Budai Nagy Antal utca 51.sz alatti volt iskolaépület egy kertvárosias lakóövezetbe kifejezetten szorosan beékelte ingatlan, jobbról és balról lakóházakkal szomszédos.

Ráadásul egy helyszíni szemlén az is kiderült, hogy **a volt iskolaépület 200 méteres körzetében két italkimérés – kocsmá – található.** (Ezek tovább működhetnek a gyermekotthon megnyitását követően is.)

Ehhez kiegészítésként hozzátehetjük, hogy az ingatlan 500 méteres körzetében további 6 (hat) italkimérés, presszó, kocsmá stb. található.

Vajon milyen szempontból fogják elősegíteni ezek a kocsmák „a gondozottak deviáns kapcsolatainak és függő életmódjának” megszűnését?

Mindebből csak az nyilvánvaló, hogy a kiválasztott helyszín semmilyen szempontból nem felel meg a Minisztérium által támasztott követelményeknek.

Maga a kiválasztott ingatlan közel száz éves, vályogból emelt épület, amely az utóbbi 5 évben üresen állt. Elég rossz állapotban van, az építési tervek műszaki szemléje szerint a főfalak és a tető kivételével minden felújításra szorul.

Emiatt a városnak 135 millió Ft-ot kell ráköltenie az adófizetők pénzéből, hogy a gyerekek egyáltalán ideköltözhesse. Ez 8,4 millió Ft/gondozott költségnek felel meg, ami több, mint a kétszerese a pályázati kiírásban gazdaságossági maximumként megjelölt 4 millió Ft/gondozott értéknek.

Vagyis a projekt még gazdaságtalan is.

Ráadásul a kocsmák közelsége eleve kétségesse teszi, hogy ha megépül is, akkor megkapja-e valaha a működési engedélyt.

A „Dózsa” iskola épülete tehát semmilyen szempontból nem felel meg a kívánt célnak, így szakmailag nem is indokolható kiválasztása. A tervezett feladatellátás szempontjából az ingatlan alkalmatlanságát számos érv támasztja alá, alkalmasságát viszont semmi.

Tápé lakóival közösen kérdezzük tehát: miért választott Szeged vezetése egy teljességgel alkalmatlan épületet a nevelőotthon új helyéül?

A városi „legendának” az is részévé vált, hogy Tápé lakói azért nem értesültek időben a tervezett költöztetésről, mert a városrészi önkormányzat és különösen Tápé képviselője elhanyagolta a feladatát, és nem tájékoztatta őket.

Dokumentumok bizonyítják, hogy ezek az állítások szemenszedett hazugságok. Arra is bizonyítékok vannak, hogy **Szeged vezetése még 2007-ben eldöntötte ezt a költöztetést, anélkül hogy Tápé lakóit, a városrészi önkormányzatot vagy Tápé képviselőjét megkérdezte, tájékoztatta volna.** Ez az eljárás súlyosan sérti a társadalmi egyeztetésre vonatkozó szabályokat, és az önkormányzatiság elvét.

Tápé lakóit nem kell győzködni, hiszen tudják, hogy a városvezetés a döntést megelőzően soha egyetlen lakossági tájékoztató fórumot nem tartott Tápén. Az is tény, hogy a városrész képviselőjét soha egyetlen egyeztető megbeszélésre, tárgyalásra nem hívták meg. Mintha titokban akarták volna tartani, mi is készül itt.

Vajon a magatartás zavaros fiatalok elhelyezése Szegeden ma a legfajsúlyosabb szociális probléma?

Statisztikai adatok és felmérések adatai bizonyítják, hogy nem. Szegeden a legnagyobb odafigyelést igénylő szociális feladat az idős emberekről való gondoskodás, hiszen minden ötödik szegedi 60 évesnél idősebb. **Ahogy Szegeden, úgy Tápén is az idősellátás az elsődlegesen megoldandó társadalmi, szociális feladat.** Ennek a társadalmi

igénynek az ismeretében a városrészi önkormányzat 2008. január 15-én – nem tudva Szeged más irányú terveiről - elkészítette Tápé városrész fejlesztésére vonatkozó javaslatait, melyet az Önkormányzat illetékes irodáihoz, szerveihez eljuttatott

Ebben a városrészi önkormányzat bejelentette Tápé igényét a volt iskolaépületre és javasolta ott egy idős napközi otthon kialakítását.

Tápénak tehát a Speciális Fiú Nevelőotthon ideköltöztetésére nincs szüksége.

Amire szükségünk van, az egy idős napközi otthon, ami a volt iskolaépületben költséghatékonyan kialakítható lenne.

Míndezeket figyelembe véve azt kérjük Szegedtől, hogy állítsa le ezt a rosszul előkészített, gazdaságtalan és felesleges projektet. Az üzleti érdekek kiszolgálása helyett városunk vezetői fordítsák figyelmüket a valós társadalmi igények felé. Vegyék észre 1280 ember tiltakozását, és azt az 1055 aláíró is, akik az idős otthon megvalósítását szorgalmazzák.

Szeretnénk, ha nem kellene a jogállam és törvény biztosította eszközökkel kikényszeríteni, hogy Tápé, és az itt élő tápai emberek jogait, érdekeit tiszteletben tartsák. Ám ez most nem csak rajtunk múlik.

Az idős napközi otthon megvalósításáért küzdő civil mozgalom résztvevői elszántak, nem hátrálnak, és megfélemlíteni sem hagyják magukat. A tiltakozó aláírásgyűjtés folytatódik.

Tápé képviselőjeként pedig mellettük állok.

Juhász Gyula

Tápé önkormányzati képviselője